

УДК 616-089.5(092) УСЕНКО Л.В.

**ЧЛЕНУ-КОРЕСПОНДЕНТУ НАН ТА НАМН УКРАЇНИ
Л.В. УСЕНКО - 80 РОКІВ**

10 липня 2014 р. виповнилося 80 років від дня народження видатного вченого, одного із засновників анестезіології та реаніматології в Україні, професора кафедри анестезіології та інтенсивної терапії ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» (ДЗ «ДМА МОЗ України»), заслуженого діяча науки України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, лауреата Державної Премії Уряду Російської Федерації в галузі науки і техніки, члена-кореспондента НАН та НАМН України, професора, доктора медичних наук Людмили Василівни Усенко.

У 1958 р. після закінчення Дніпропетровського медичного інституту Л.В. Усенко стає першим і єдиним штатним лікарем-анестезіологом у Дніпропетровську. З 1961 р. вона стає першим позаштатним головним анестезіологом області. У 1962 р. Л.В. Усенко організувала й очолила перше в Дніпропетровській області відділення анестезіології на базі обласної клінічної лікарні ім. І.І. Мечнікова. У цьому ж році захистила кандидатську дисертацію «Сравнительная оценка состояния гемодинамики, функции внешнего дыхания и межтоточного обмена при различных видах обезболивания». У подальшому на базі створеного в 1963 р. протиправцевого центру, який став праобразом реанімаційного відділення, Л.В. Усенко організувала перше в Дніпропетровській області відділення реанімації та інтенсивної терапії (ВРІТ) на 6 ліжок в обласній клінічній лікарні ім. І.І. Мечнікова. З 1966 по 2004 р. Л.В. Усенко була головою Товариства анестезіологів та реаніматологів, а в подальшому Асоціації анестезіологів Дніпропетровської області.

У 1967 р. Л.В. Усенко очолила доцентський курс з анестезіології при кафедрі загальної хірургії Дніпропетровського медичного інсти-

тута. У 1971 р. захистила докторську дисертацію «Гемодинамика и кислотно-щелочное равновесие у онкологических больных с премедикацией, обезболиванием и методом ведения послеоперационного периода» та в 1972 р. зайняла посаду професора кафедри загальної хірургії за спеціальністю «Анестезіологія». З моменту заснування кафедри анестезіології та реаніматології в 1973 р. Л.В. Усенко працювала завідуючою кафедрою, а з 2008 р. – працює професором.

У 1979 р. Л.В. Усенко була призначена проректором з наукової роботи, а з 1981 р. по 1996 рр. була ректором

Дніпропетровського медичного інституту. Протягом 15 років Л.В. Усенко працювала над створенням матеріально-технічної бази та зростанням наукового і педагогічного потенціалу одного з провідних медичних вузів України, яким є сьогодні ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України».

Науковими інтересами Л.В. Усенко є фундаментальні проблеми анестезіології та реаніматології, в яких важливе місце займає розробка методів захисту головного мозку від ішемічно-реперфузійного пошкодження, інтенсивна терапія крововтрати, еферентні методи детоксикації. Особливе місце займає цикл клініко-експериментальних досліджень плазмозамінника з газотранспортною функцією на основі перфторвуглецевих сполук – перфторану, який був удостоєний Державної Премії Уряду Російської Федерації (1998 р.). Другими напрямками наукових досліджень є питання серцево-легеневої та церебральної реанімації, порушень гемостазу при критичних станах, вікові аспекти адаптації до операційної травми та анестезії, а в останній час вивчення розвитку когнітивних порушень при проведенні оперативних втручань та анестезіологічного забезпечення та методів їх фармакологічної корекції.

Л.В. Усенко є автором понад 500 друкованих праць, серед яких монографії, практичні керівництва, підручники та навчальні посібники, видані у тому числі й за кордоном. Серед них необхідно назвати монографію «Интенсивная терапия при кровопотере», що витримала 3 видання (1990, 1995, 2008 рр.), «Нейрореаниматология» у двох томах (2008 р.), «Сепсис» (1998 р.). Підручники для медичних вузів України: «Анестезиология и реаниматология» (1983 р.), «Посібник з анестезіології і реаніматології» у двох томах (1994, 1995 рр.). «Анестезіологія і інтенсивна терапія» (2003 р.) у співавторстві з Л.П. Чепким та Р.О. Ткаченко, який був удостоєний премії НАМН України, «Анестезіологія і інтенсивна терапія» під ред. Ф.С. Глумчера (2010 р.), виданий українською, російською та англійською мовами. А також підручник для лікарів-інтернів «Анестезіологія і інтенсивна терапія» під ред. І.П. Шлапака (2012 р.).

Під керівництвом Л.В. Усенко виконано 6 докторських та 50 кандидатських дисертацій. Во-

на очолює спеціалізовану вчену раду із захисту докторських і кандидатських дисертацій у ДЗ «ДМА МОЗ України» за спеціальностями «Анестезіологія і інтенсивна терапія», «Хірургія». Л.В. Усенко є членом проблемної комісії «Анестезіологія та інтенсивна терапія» МОЗ та НАМН України, членом правління Української та Дніпропетровської обласної Асоціації анестезіологів, почесним членом Федерації анестезіологів Грузії та Федерації анестезіологів і реаніматологів Росії, членом редколегії журналів «Анестезіологія и реаниматология», «Общая реаниматология» (Російська Федерація), «Біль, знеболювання і інтенсивна терапія», «Український журнал екстремальної медицини», «Український медичний часопис», «Медичні перспективи» та ін.

Професор Л.В. Усенко – активний громадський діяч. Депутат міської ради (1982-1985 рр.), депутат Верховної Ради УРСР 11 скликання (1985-1990 рр.).

Ректорат ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» щиро вітає шановну Людмилу Василівну з ювілеєм, бажає доброго здоров'я, невичерпної енергії та нових творчих успіхів.

